

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Henr. Harphii Theologi Eruditiss. Ordinis
Minorvm, Ac Rervm Divinarvm Contemplatoris eximij.
Theologiæ Mysticæ Libri Tres**

Henricus <Herpius>

Coloniæ, 1611

De vnituo amore animam puram in Deum transformante. Cap. XXXIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37362

semper quando potest, eundo, stando, sedendo, iacendo, comedendo;
& non tantum quando orationes statutas dicere habet, sed & iuetudinem
sibi faciet, vt habeat eas semper praesentes ad minus in corde. Po-
terit autem huiusmodi orationculas vel aspirationes formare hoc mo-
do: O Domine, quando te diligam perfecte? O Domine, quando te
nude amplectar brachijs animae meae? O Domine, quado meipsum, &
vniuersum mundum contemnam propter amorem tuum? O Domi-
ne, quando anima mea cum omnibus viribus suis tibiv nietur? O Do-
mine, quado anima mea totaliter & perfecte in te mergeretur, & absor-
bebitur? O Domine, ego te totum possidere, & metorum tibi offerre
desidero, & vnum in uno aeternaliter, & inseparabiliter requiescere. Et
in hunc modum absq; numero formari poterunt, vt gratia Dei sua in
actione docebit: dicique aut cogitari debent cum impetuoso aestuanti
desiderio, vt vnum fieri possit cum Deo, in ardore dilectionis lique-
factus. Et huiusmodi aspirationibus amoris affectio semper magis in-
flammabitur in amando, & spiritus preparabitur ad subleuationem
contemplationis. Cum ergo spiritus hominis per frequentes, ingenii-
natas, aspirationes exercitationes confirmatus fuerit in vniuerso amore,
seu amore qui vnit animam Deo, tunc affectus hominis adeo impe-
tuosus aestuansque efficietur, & instar fulguris velox, vt quoties se ad
Deum conuerterit, sine cogitatione praevia, in momento spiritum ve-
hat in abyssalem amorem Dei, cum inessibilibus impulsibus, & desi-
derijs ad Deum solum possidendum, ita quod vacabit ab omni quod
infra Deum est. Et istud poterit facere centies, imo millesies in die, si
voluerit, & natura sua sufficeret potuerit: quia oportet istud exercitium
cum magna discretione fieri, ne homo destruat naturam suam, vt po-
stea declarabimus: quia exercitium istud efficitur adeo vigorosum in
plerisque, cum se vigorosè ad Deum couertunt, vt sibi appareat, quod
cum anima & corpore abscedere debeant, aut quod cor sibi ex magna
violentia sumptidebeat: & propter hoc in mometo omnes animæ vi-
res sunt collectæ, & liquefactæ in ardore dilectionis, sicque in Deum ca-
dunt. Et isto modo instrumentum vita contemplatiæ in ista via mul-
tò acutius, & apertius redditur ad operandum cum ipso, scilicet in co-
surrectione in Deum, in profectu virtutum, in mortificatione sui ipsi-
us, & in omni, quod spectat ad vitam perfectam.

De vniuerso amore animam puram in Deum transformante

Cap. XXXIII.

Aaaa 3

Iam

Cap. 4.

IAm consequenter secundum posse nostrum agemus de vniuersitate amore, vt saltem parua de hocnotitia & informatio habeatur. Dionysius dicit de amore in libro de diuinis nominib: Vnus est amor increatus (qui est ipse Deus) qui regnabit omnibus creaturis amore creatum. Cum igitur amore nominamus, sive diuinum, sive Angelicum, sive intellectualem, sive animalem, sive naturalem, designamus nomine amoris quandam virtutem unituam, quae de amante & amato appetit unum efficere. Sed quia non est possit quod duo totaliter secundum omnem modum possint unum fieri, nisi unum penitus anni, hiletur, propterea, sicut Aristophanes Philosophus dicit, & etiam Aristoteles, quarum amor proximiorem & aptiorem unionem, quam amas ad amatum habore potest. Et quia unio supereminens, quam cum Deo habere possumus, & ex largitate Dei etiam non nulli interdum sentiunt in tempore isto, ineffabilis est, idcirco parumper tangere volo objecta, supra quae affectuosa amans anima oculos intellectuales dirigere possit ad exercitandum unituam amorem: quandoquidem dilectum suum (hoc est, Deum) videre non potest, nec imaginari, quia spiritus est Deus, & qui veraciter illi adhaerere vult, adhaerere debet in spiritu & veritate.

Iohann. 4.
4. Cor. 6.Similitudo
amoris v
unionis cum
Deo.

Iohann. 15.

Quamvis autem similitudines aliquo modo homini viam demonstare valeant, tamen sunt tantum dissimiles veræ cum Deo unitio, quantu Deus ipse longè excedit omnem creaturam. Primo potest accipere similitudinem de arbore, cui surculus inseritur, ubi surculus una cum truncu per nutrimentum terræ: sic etiam anima per nutrimenta gratia & amoris unus spiritus fit cum spiritu Dei. Hanc unionem Christus nobis promittit, dicens: *Ego sum via et veritas, vos portatis.* Manete in me, & ego in vobis, ut fructum plurimum afferatis. Secundo potest accipere similitudinem de vino, cui gutta aquæ infunditur. Aqua illa in vinum mutatur & amittit propriam naturam, assumendo naturam vini in colore, odore, sapore, & in omni virtute. Sic etiam cadit anima in immensitatē Dei sicut gutta aquæ in magnitudinem mari, seruatque ipsa diu taxat essentiam suam, sed omnes vires eius sunt deificatae, hoc est, Deo perfusa, quemadmodum stella, quae tenebrosa est in substantia, perfluitur claritate solis. Et tunc anima nostra erit materia quasi corpus, & Deus forma eius, anima eius, & vita eius; sicut nunc anima est forma, & vita corporis. Horum autem duorum unio erit tam iucunda & nobilis, quod si alicui bene cognita esset, & ipsam sensisset, & postmodum per attentionem circa ipsam quietus immo-

raretur

aretur, non facile se cōtinere posset, quin in spiritu raperetur. Idcirco
frater Aegidius, tertius discipulus S. Francisci, postquam spiritus suus ^{Frater Ae-}
semel fuerat vniuersus spiritui Dei (ita ut Deum eminenti modo vide-^{gidius}
ret) adeo paratus erat idem spiritus eius sursum rapi, vt si venisset per
viariam ambulando, sibiique dictum fuisse duntaxat hoc verbum, Para-
disus, statim raptus fuisset, si solum cogitationes suas direxisset ad ex-
cessum mentis, in quo anima eius transformata fuerat cum Deo. Ita
similitudo signatur in Missa, quando una gutta aquae ponitur in vi-
num consecrandum. Tertio potest accipere similitudinem de ferro,
quod ponitur in ignem ardente, quod totum candescit a magni-
tudine caloris: & cum extrahitur, tunc ignis & ferrum sunt eiusdem
quantitatis: quia secundum quantitatē ferri, cernitur etiam ignis. Fer-
rum autē suam substantiā retinet, sed mutatū est in colore & natura,
quia de natura eius est frigiditas, & nunc caler, & sic de alijs. Sic anima
quādo trāsformatur in Deū, efficitur etiā secū una altitudo, una pro-
funditas, una longitudi, & una latitudo, amittitq; omnem suam acti-
onem: sed vires eius aguntur a Deo, qui est vita eius, sicut corpus mor-
tuum est in scipio, & omnis vita eius, motus, & operatio ab anima
sunt. Quartò potest accipere similitudinem subtiliorem de duobus
speculis: quia quando duo specula contra se inuicem tenentur, tunc
vnū recipit in se totaliter imaginem alterius, cum imagine stupius al-
teri speculo iam imprella. Sic etiam sit in istis speculis intellectualibus,
scilicet aeternitatis Dei, & humanae mentis: quia quando impletur il-
lud libri Canticorum Dilectus meis mihi. & ego illi, & ad me co-
nverso eius, tūc huc duo intellectualia specula contra se posita sunt. Quā-
do igitur Deus animam clarificare vult lumen claritatis suæ, tunc re-
cipit anima in se perfecto modo imaginem & claritatem, cognitionē
& fruitionem Dei, & cum hoc siam propriā cognitionem & fruitionem
in Deo, multo perfectius quam materialia specula: quia illa ma-
nenit semper essentialiter a se inuicem disiuncta: sed anima quam cir-
recipit gloriosam illam imaginem aeterni speculi in sua incomprehen-
sibili claritate, eodem momēto vnitur eidem incomprehensibili, glo-
rioso, claro, diuino speculo, & in eo absorbetur, & dilatatur, sicut se v-
nit & dilatatur gutta aquae cadens in amphoram vini, aut scintilla vo-
lans in magnum immensumq; ignem. Et quamuis res ista, de quibus
hic similitudinem adduxi, sint tam modicæ in cōparatione ad verita-
tem, quæ in felici anima implebitur, quemadmodū granum sinapis ad

Canticorum
& 7.

Aaaa 4 magni-

magnitudine supremi cari: nihilominus ex huiusmodi similitudinibus potest homo concipere in corde obiectum quoddam, & desiderare tali modo viri Deo, & principem in exercitatio amoris, cuius natura est optare de duobus vnum efficere. Appellatur autem exercitium istud viri amoris, qui necessarius est ad ambulandum viam istam.

De utilitate virtutum amoris. Cap. XXXIV.

Amoris
vniuersalium
vis.

* Alias de
Deo.

Nunc posset aliquis querere, quae utilitas consistat in isto viri amore magis, quam in alio communis practico amore. Circa hoc scias, quod amoris huius actus, quod ad substantiam, oriri etiam posset ex natura & exercitationibus, stans solus sine omnigratia extra statum salutis, sicut & omnis sensibilis & practicus amor potest: & in seipso tantum est Deo acceptus, quantum de essentiali illo charitatis amore (de quo postea audiemus) & de alijs virtutibus acquisiuit, & non amplius. Sed actio eius est vigorosior, & obsequium velius ad proficiencem vitam, quam aliquid obsequium cuiuscunq[ue] alterius sensibilis aut practici amoris: quia adeo astuans est, ut mediate ad Deum conuersione, omnes tentationes per ipsum fugentur, sicut mors non audent appropinquare olla calide aut bullient, sed superuolant donec tepefact. Sic etiam tepidi multum impugnantur temptationibus peccatorum, sed non feruentes: nisi contingat ex speciali Dei permissione, ad probandos eos, quos diligit, & ad preparandam eis maiorem coronam. Istud autem alias amor, qui adeo astuans aut ferens non est, non potest efficere. Secundò, iste amor est tam velox ut in momen-
to penetret & relinquat omnē multiplicatatem & distractionem cor-
dis, cum se ad Deum conuertit, vbi alium amorem sepe diu & multū oportet laborare. Tertiò, adeo est impetuosus aut stimulatius, quod præ alijs multum vigorosè impellit hominem ad totalem resignati-
onem & mortificationem sui ipsius: & vbi alias amor mortificationem cum difficultate victoria exercet, iste amor operatur cum deside-
rio & iucunditate. Similiter in profectu quarumcunque virtutum plus potest proficere in vna hebdomada, quam alias amor in anno. Quar-
tò, tam auidus est ad dilectum, hoc est, ad Deum, quod semper vnit hominem Deo sine medio: quod alias amor non facit, & propterea re-
cipit multo plures occultas notitias * à Deo, & illuminationes, & fa-
miliaritatem maiorem: quia subiectum spiritum nostrum multo sub-
limius in contemplatione, profundius in amore, atque in deuotione

magis